Con. 8208-13. **VB-5381**

(3 Hours) **[Total Marks : 100**

N.B. : (1) Answer **all** questions.

1. Answer all questions in **one** or **two** sentences :- **20**
   (a) What is Pure theory of law ?
   (b) What is distributive justice ?
   (c) What is a question of fact ?
   (d) What is moral right ?
   (e) State the Bracket theory of corporate personality.
   (f) Define title.
   (g) State any two possessory remedies.
   (h) What is Codification ?
   (i) What do you understand by 'person of inherence'?
   (j) What is a general custom ? Give an example.

2. Write short notes on any **four** :- **20**
   (a) Jurisprudence
   (b) Functions of Law
   (c) Right and No-right
   (d) Ratio and Obiter
   (e) Ownership
   (f) Trusts.

3. Answer any **two** :-
   (a) Mohan is 16 years old. He represented himself as an adult and mortgaged his property. He seeks now to avoid the mortgage. **12**
      (i) Will Mohan succeed ? Explain.
      (ii) Disucss the status of a Minor under Indian Law.

   (b) 'X' was the President of India during 1962-67. In 1966 he visited Thailand as the head of India and participated in the State function at its capital city. 'X' was gifted a 100 kg. silver elephant which he brought to India.
      (i) After his term can X take home the silver elephant ? Explain.
      (ii) Bringout the distinction between the two major kinds of corporate personality.

   (c) 'X' is openly in possession of land belonging to 'Y' for an unbroken period of 14 years.
      (i) Can 'X' claim title to the land ? Explain.
      (ii) List the modes of acqisition of ownership.

munotes.in

4. Answer in detailed any **four** :- **48**
   (a) Examine the characteristics of Natural Law theory.
   (b) Discuss rights in a wider sense.
   (c) Compare legislation and precedent as sources of law bringing out their relative advantages and disadvantages.
   (d) Discuss the legal personality of the dead, drunken and unborn persons.
   (e) Discuss legal system as a normative order. Examine the similarities and differences of the legal system and other normative systems.
   (f) Critically analyse the concept 'property'.

(मराठी रूपांतर)

(३ तास) **(एकूण गुण : १००**

सूचना : (१) **सर्व** प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

munotes.in

१. सर्व प्रश्नांची उत्तरे **एक** किंवा **दोन** वाक्यांत लिहा :- २०
   (अ) कायद्याचा शुध्द सिध्दांत काय आहे ?
   (ब) वर्गीकृत न्याय काय आहे ?
   (क) वस्तुस्थितीचा प्रश्न काय आहे ?
   (ड) नैतिक हक्क काय आहे ?
   (इ) संयुक्त व्यक्तिमत्वाची ब्रॅकेट थिअरी स्पष्ट करा.
   (फ) 'अभिधान' संज्ञा सांगा.
   (ग) कोणतेही दोन ताबाविषयक उपाय लिहा.
   (ह) संहितीकरण काय आहे ?
   (स) 'मूळचा व्यक्ती' यात काय समजते ?
   (द) सामान्य (सार्वत्रिक) चालिरिती काय आहेत ? उदाहरण द्या.

२. कोणत्याही **चारांवर** टिपा लिहा :- २०
   (अ) कायदेतत्वशास्त्र
   (ब) कायद्याची कार्ये
   (क) हक्क आणि अ-हक्क
   (ड) रेशो आणि ऑबिटर (आधार आणि ऐच्छिक)
   (इ) मालकी
   (फ) विश्वस्तसंस्था.

३. कोणत्याही **दोहोंची** उत्तरे लिहा. १२

(अ) मोहन १६ वर्षांचा आहे. त्याने स्वतःला सज्ञान दाखवून त्याची संपत्ती गहाण ठेवली. आता तो गहाण टाळण्याचा प्रयत्न करतोय.

(i) मोहन यशस्वी होईल का ? स्पष्ट करा.

(ii) अज्ञानाचे भारतीय कायद्यातील स्थान स्पष्ट करा.

(ब) 'एक्स' १९६२-६७ मध्ये भारताचे राष्ट्रपती होते. १९६६ मध्ये त्यानी थायलंडला भारताचे प्रमुख म्हणून भेट दिली आणि त्या देशातील राजधानीच्या शहरात एका समारंभात भाग घेतला. 'एक्स' यास १०० किलोचा चांदीचा हत्ती भेट देण्यात आला तो त्यांनी भारतात आणला.

(i) त्यांचा कार्यकाळ संपल्यावर चांदीचा हत्ती ते त्यांच्या घरी नेऊ शकतात का ? स्पष्ट करा.

(ii) दोन मुख्य संयुक्त व्यक्तिमत्वातील फरक दर्शवा.

(क) 'एक्स' गेल्या १४ वर्षांपासून 'वाय'च्या मालकीच्या जमिनीचा अखंडित ताबेदार आहे.

(i) 'एक्स' जमिनीचा अभिधानाचा दावा करु शकतो का ?

(ii) मालकी हक्क संपादित करण्याच्या विविध उपायांची यादी द्या.

४. सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतीही **चार**) :- ४८

(अ) कायद्याच्या नैसर्गिक सिध्दांताचे गुणधर्म परीक्षण करा.

(ब) 'हक्क' विस्तृत पध्दतीने चर्चा करा.

(क) कायदेमंडळ आणि न्यायनिर्णय यांची तुलना कायद्याचे स्त्रोत म्हणून करताना त्याअनुषंगाने येणारे फायदे आणि तोटे स्पष्ट करा.

(ड) मृत, मद्यपी आणि न जन्मलेले यांच्या कायदेशीर व्यक्तिमत्वाची चर्चा करा.

(इ) प्रमाणभूत पध्दतीअन्वये कायद्याची व्यवस्था चर्चा करा. कायद्याची व्यवस्था आणि इतर प्रमाणभूत पध्दती यातील साम्य आणि फरक यांचे परीक्षण करा.

(फ) 'संपत्ती' या संज्ञेचे समिक्षात्मक विश्लेषण करा.

munotes.in